

Kultur / **Bøger**

Hele verden i en dumpling

ANMELDELSE / 12.07.16

Mangamesteren Jiro Taniguchis seneste udgivelse på dansk er en stilfærdig lystvandring gennem Tokyos kvarterer og millionbyens mange spisesteder. Den ensomme gourmet gør ikke meget væsen af sig, men fokuserer med zen-agtig ro på måltidet som intimt rum.

Felix Rothstein

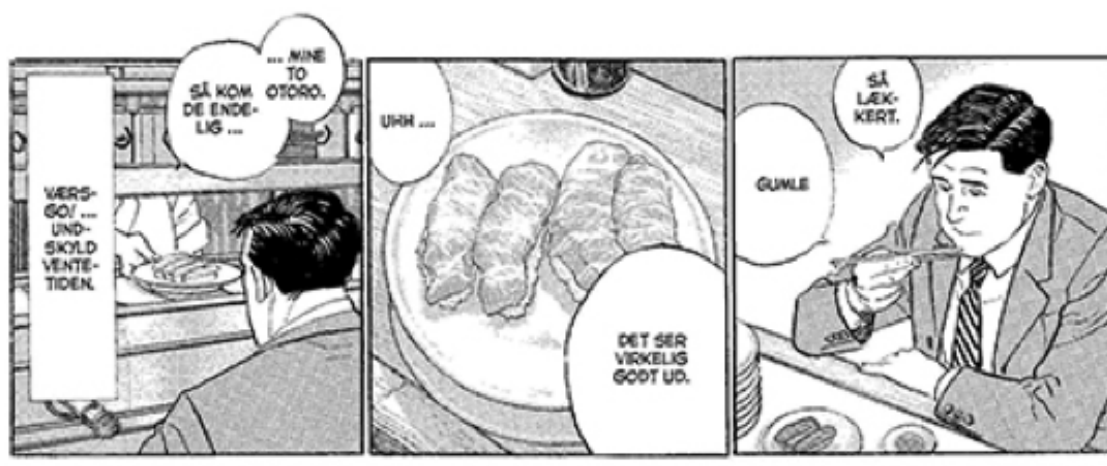
Japansk mad virker hverken særlig eksotisk eller fremmedartet i en tid, hvor ramen-restauranter dukker op overalt i København. Og hvor man efterhånden i årevis har kunne købe sushi i supermarkeder og fra take away-steder langt ud ad både Slotsherrensvej og Vigerslev Allé. Men at japansk gastronomi selvfølgelig er mere end rå fisk og nudelsuppe kan man forsikre sig om i den mesterlige japanske mangategner Jiro Taniguchis senseste bog på dansk.

Den ensomme gourmet består af 18 korte historier, løsevne måltidsskildringer i en travl forretningsmands hverdag. Et besøg på en koreansk restaurant, indbagt blæksprutte fra en vogn på gaden, en karryret til en baseballkamp, en tur i supermarkedets velassorterede afdeling for færdigretter. Og hovedpersonen er sulten. Helt enormt sulten, faktisk. Han spiser og spiser og bestiller og bestiller. Altid alene overvurderer han ofte sin egen sult, men tygger sig alligevel fornøjet, forpustet eller fortunlet gennem den ene delikatesse efter den anden.

Jiro Taniguchi, der har fået et stort publikum herhjemme med titler som *Min fjerne barndomsby* og *Min fars dagbog*, har siden 1994 arbejdet på serien som den ensomme gourmet sammen med forfatteren Masayuki Kusumi. Og *Kodoku no Gourmet*, som serien hedder på japansk, er endda også filmatiseret som tv-serie med høje seertal.

Og i det hele taget hænger mad og manga sammen. I Japan er mad-manga nemlig en populær subgenre, der både omfatter kokebogsmangaer og bøger, hvor mad og madlavning er omdrejningspunktet i plot og handling. Med titler som *Addicted to Curry*, *Bambino!* og *Gourmet Girl Graffiti* er der utallige titler rettet mod så forskellige målgrupper som unge skolepiger og ældre mænd. Hvor *Den ensomme gourmet* placerer sig i det indviklede mangalandskab ved jeg ikke, men det er i hvert fald ikke Jiro Taniguchis første bog, hvor maden spiller en afgørende rolle: I *Senseis mappe*, der udkom på dansk i 2013, fungerer en lang række restaurant- og barbesøg således som en slags koreografi af tegneseriens (sukkersøde og halvkedelige) kærlighedsfortælling, der udspiller sig over utallige japanske egnsretter og specialiteter.

Plot er der ikke meget af i *Den ensomme gourmet*. Fortællingerne er ikke spiseguides og de samler sig desværre heller aldrig rigtig til et portræt af bogens hovedperson. Og egentlig er maden det mindst interessante i *Den ensomme gourmet*. Det skulle da lige være med undtagelse af gourmeten selv, som kun i glimt viser den komplekse figur, der ligger bag den glubende appetit. Den store kvalitet i de korte historier er i stedet de sociale og samfundsmæssige forskydninger og forskelle, der afslører sig selv som små nuancer i måltiderne.

Selvom retterne og spisestederne skifter, bliver Masayuki Kusumis manuskript (i sædvanlig sikker oversættelse af Mette Holm) dog en anelse ensformigt og historierne en anelse uforløste og abrupte. Til gengæld er Jiro Taniguchis iscenesættelse vanligt eminent. På samme måde som fortællingernes styrke ligger i detaljen, er det spektakulære i Taniguchis gråtonede tegninger ikke altid til at få øje på med det samme. Hans meget kontrollerede streg gengiver mennesker, mad og omgivelser med en imponerende realisme og præcision, men de bedste ruder, er dem, hvor det hele ligesom eksploderer. F.eks. i den første

historie, hvor en butiksejer slår en gammel mand med en avis og råber af ham. Det er en ubetydelig detalje, men Taniguchis fattede facade sprækker og scenen bliver helt grotesk med sit meget *cartoony* udtryk. For selvom *Den ensomme gourmet* for ofte virker uforløst og umotiveret, gør Jiro Taniguchis mesterlige håndtering af kontraster og nuancer, for alvor de små gastronomiske udflugter værd at læse.

Bogens store styrke er Jiro Taniguchi og Mayasaki Kusumis fintfølede og skarpt registrerende måde, at placere deres gourmet i forhold til de steder han spiser og de personer han møder – måden han ikke passer ind i den beskedne frokostrestaurant i industri kvarteret, måden han skjuler sin forlegenhed ved at spise noget, han ikke bryder sig om eller måden han føler sig udenfor, fordi han ikke drikker alkohol. Og især måden maden sætter gang i associationer og erindringer. Det tilsyneladende simple og almindelige viser sig at være overraskende komplekst når Jiro Taniguchi retter opmærksomheden mod det.

Den ensomme gourmet er en oprigtig skildring af måltidet, ikke som social begivenhed, men snarere som ritual. For hovedpersonen bliver måltidet et intimt rum, hvor erindring og sanselighed forenes og hvor maden trækker tråde tilbage til fortiden. Et sted, hvor hele verden kan være i en dumpling. Hvis altså ikke den nævenyttige tjener eller de larmende teenagere ved bordet ved siden af forstyrrer.

FAKTA

Jiro Taniguchi og
Masayuki Kusumi, *Den
ensomme gourmet*,
Forlaget Fahrenheit

Oversat af Mette Holm,
192 sider, 249,- kr.

Er udkommet

Ifølge Jiro Taniguchis
danske forlag
Fahrenheit udkommer
endnu et bind med
kulinarisk manga i
løbet af 2017.